

מ"ת 1389/03/20 - מדינת ישראל נגד חאלד אלזואהרה, טארק אלזואהרה, עווד אלזואהרה

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 1389-03-20 מדינת ישראל נ' אלזואהרה(עציר) ואח'

בפני	כבוד השופט דוד גדעוני
המבקשת	מדינת ישראל
נגד	
המשיבים	1. חאלד אלזואהרה (עציר) 2. טארק אלזואהרה (עציר) 3. עווד אלזואהרה (עציר)

החלטה

1. נגד המשיבים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. המשיבים הם אחיו של המתלונן. לפי המתואר בכתב האישום בין המתלונן לבין המשיבים ואחרים (אחים ובני משפחה נוספים) קיים סכסוך הנוגע לבעלות בקרקע. האירוע נושא כתב האישום התרחש לפי הנטען על רקע סכסוך זה. בכתב האישום נטען כי ביום 16.2.20 חלה הסלמה בסכסוך שכללה ידוי אבנים הדדי בין הצדדים. ביום 17.2.20 הגיע המתלונן ברכבו לבית צפפה, שם מתגוררים הן המתלונן הן המשיבים. לאחר שאחד האחרים ניפץ את שמשת רכבו של המתלונן ונמלט הגיעו למקום המשיב 2 ואחר ותקפו את המתלונן. המשיב 2 הכה אותו באמצעות מוט ארוך ופגע בידו והאחר השליך לעבר המתלונן סלע גדול. האחר השליך סלעים נוספים קטנים יותר שפגעו במתלונן בעת שזה החזיק במשיב 2 על מנת להתגונן. בסמוך לכך הגיע למקום המשיב 1 ברכב יחד עם אחר נוסף, נסע במהירות והצמיד עם הרכב את המתלונן לקיר סמוך, ירד מרכבו והחל להכות את המתלונן עם פלס מים בעוד אחד האחרים משליך סלע נוסף אל המתלונן. משיב 2 שהשתחרר מאחיזת המתלונן תקף גם הוא את המתלונן באמצעות המוט, כך שהמשיבים 1-2 המשיכו בתקיפת המתלונן באמצעות פלס ומוט בעת שאחד האחרים השליך לעברו בחוזקה סלע נוסף שפגע בפלג גופו התחתון. בסמוך הגיע למקום המשיב 3, ירד מרכבו עם מקל ארוך ופנה אל המתלונן. המשיבים והאחרים המשיכו לתקוף את המתלונן. בשלב מסוים נשבר הפלס מעוצמת המכה והמשיב 1 הכה את המתלונן באמצעות מכשיר תקיפה דמוי גרזן שנטל מרכבו. המשיבים קראו לעבר המתלונן "תמות, תמות" והמשיב 3 שאל את המתלונן אם נפרד ממשפחתו כי הוא הולך למות היום וחבט במתלונן באמצעות המקל שהחזיק. המשיבים המשיכו להכות את המתלונן בכל חלקי גופו והמשיב 3 קפץ על בטנו, המשיב 1 ואחר המשיכו לתקוף אותו בעודו שרוע על הקרקע, המשיב 1 באמצעות מקל בו אחז ועוד. כתוצאה מהמעשים נגרם למתלונן שבר באמה הימנית ובשורש יד ימין ונגרמו לו כאבים וחבלות.

למשיבים כולם מיוחסת עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות בכך שחבלו חבלה חמורה באדם, כשהיו נוכחים יותר

משניים שחברו יחד ותוך שימוש בנשק קר. למשיבים 2-3 מיוחסת גם עבירה של כניסה לישראל שלא כדין. למשיב 1 מיוחסת גם עבירה של נהיגה ללא רישיון.

2. בד בבד עם כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיבים עד תום ההליכים.

3. אין מחלוקת על קיומן של ראיות לכאורה (ע' 5, ש' 4-6).

4. בנסיבות העניין מתקיימת עילת מעצר של מסוכנות. המעשים המיוחסים למשיבים - תקיפה בצוותא של אחר, יחד עם אחרים נוספים, באמצעות מקל, מוט ופלס, באורח חוזר, בעת שאחר משליך לעברו סלעים וגם לאחר שנותר שרוע על הקרקע ותוך גרימת שברים וחבלות - כל אלה מלמדים על קיומה של מסוכנות בעוצמה משמעותית ביותר.

5. בדיון ביום 5.3.20 התבקש שירות המבחן לערוך תסקירי מעצר בעניינם של המשיבים וזאת מבלי שיהיה בכך כדי לחוות דעה מראש בדבר אפשרות שחרורם של המשיבים לחלופה.

6. בכל האמור במשיבים 1 ו-3 הודיע שירות המבחן כי אף שנערך לפוגשם, בצוק העתים ובהעדר תנאים מספקים להבטחות מוגנות קציני המבחן לא עלה בידו להיפגש עם משיבים אלה ואף אין בידו הערכה לגבי פרק הזמן שיידרש לשם כך.

7. בכל האמור במשיב 2 הוגש ביום 18.3.20 תסקיר של שירות המבחן. בתסקיר עמד שירות המבחן על הסכסוך המשפחתי שמעורר רגשות שליליים ותחושות נקם לצד בושה שביטא המשיב 2. שירות המבחן התייחס לעברו הפלילי של המשיב 2 הכולל בין היתר הרשעה משלהי שנת 2018 בשתי עבירות של ניסיון להפרת הכרזת סגירת שטח, התחזות בדויה בפני רשות והתחזות כעובד ציבור; וכן הרשעה משנת 2012 בעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ונהיגה פוחזת שבגינם נדון לשישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. שירות המבחן התרשם מקושי בקבלת סמכות והעריך שרמת הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק דומה היא גבוהה באופן שמצריך חלופה הולמת ומרוחקת גיאוגרפית. שירות המבחן בחן חלופה שהוצעה בשכונת סילוואן - בבית הורי אשתו של המשיב 2 - בפיקוח אשתו והוריה. בשל מגבלות המצב הקיים שוחח שירות המבחן טלפונית עם המפקחים המוצעים. שירות המבחן התרשם כי אשת המשיב 2 תתקשה להוות גורם סמכותי עבורו. באשר להוריה התרשם כי אלה מהווים דמויות משמעותיות עבור המשיב 2 וכי הם מבינים את הנדרש מהם. בסופו של יום סבר שירות המבחן כי החלופה המוצעת לא תצמצם את הסיכון הגבוה הקיים לאור העובדה שהסכסוך עודנו פעיל וניכר כי קיימת הסלמה והחלופה שהוצעה אינה מספקת הרחקה גיאוגרפית משמעותית.

8. ביום 19.3.20 התקיים דיון נוסף. נוכח מצב החירום השתתפו המשיבים בדיון באופן טלפוני. ב"כ המשיבים ביקשו ליתן להם שהות לשם הצגת חלופות מחוץ לירושלים עם מפקחים ראויים.

9. דיון נדחה התקיים אתמול. המשיבים השתתפו שוב באורח טלפוני. באי כוח המשיבים הציגו חלופות מעצר: המשיב 1 בדירה בעיר לוד, המשיבים 2-3 בדירות נפרדות בכפר אבו גוש.

10. במהלך הדיון ניסה בא כוח המבקשת לברר פעם נוספת אם ניתן יהיה לקבל תסקירים מאת שירות המבחן אלא שהתברר כי לעת הזו ונוכח מצב החירום אין בידי שירות המבחן ליתן הערכה כלשהי ביחס למועד שבו יוכל להגיש תסקירים (ע' 10, ש' 16, ע' 17, ש' 24-25). בנסיבות אלה, וחרף המסוכנות המשמעותית העולה מהמעשים המיוחסים למשיבים, ראיתי לנכון להתרשם במישרין מהמפקחים שהוצעו - 9 בסך הכל: 5 בקשר עם המשיב 1; ו-2 מפקחים לכל אחד מהמשיבים 2-3. כלל המפקחים נחקרו באריכות, מתוך מטרה לבחון אם ניתן להורות על שיחרור לחלופה. זאת, בין היתר בשם לב לצורך לבחון את חיוניות המעצר גם נוכח קיום הדיון שלא בנוכחות המשיבים על הפגיעה הנגרמת בשל כך ונוכח הסיכונים הכרוכים בהתפשטות נגיף הקורונה.

11. לאחר ששקלתי את כל שהובא לפניי, ואת כלל טענות הצדדים, באתי לכלל מסקנה שהחלופות שהוצעו - כולן - אינן הדוקות די הצורך ואין בהן להקהות במידה הנדרשת את המסוכנות העולה מכל אחד מהמשיבים. אתייחס עתה בנפרד לכל אחד מהמשיבים.

המשיב 1

12. המשיב 1 הציע חלופת מעצר בדירה בעיר לוד. בעל הדירה הוצע כאחד המפקחים. מחקירתו עלה כי מדובר באדם הסובל מבעיות בריאותיות משמעותיות, שאינו מכיר למצער לא באורח ממשי את המשיב 1 ואף אין לו ידיעה ממשית באשר למיוחס לו (ע' 12, ש' 17-19, ש' 27-30). אף בהתעלם מעבר פלילי מסוים שלו (שלא הובא לכתחילה לפני בית המשפט, ע' 19, ש' 20-22) מתשובותיו לא עלה הרושם כי מדובר במי שיוכל לשמש דמות סמכותית ומשמעותית שבכוחה להציב גבולות למשיב 1. גם ביחס למפקחים נוספים שהוצעו התעוררו ספקות וסימני שאלה. כך, ביחס למפקח מוצע אחד עלו תהיות ביחס למידת היכרותו עם המשיב 1 (ע' 14, ש' 1-6). חרף תשובות שהשיב התעוררו סימני שאלה ביחס למידה שבה יוכל להיות זמין ומחויב כנדרש למשימת הפיקוח (ע' 13, ש' 24-32) שלכך יש להוסיף שהוא צעיר בלמעלה מ-20 שנים מהמשיב 1. עובדה זו, בהצטרפה ליתר הנסיבות משליכה על המידה בה יוכל לשמש גורם סמכות ומפקח אפקטיבי. תשובות שהשיב מפקח אחר ביחס לעברו הפלילי התבררו כבלתי שלמות באופן שעורר סימן שאלה ביחס לאפשרות לסמוך עליו (ע' 17, ש' 7-17). זאת, לצד תשובה מסויגת שהשיב לכתחילה באופן שהותיר ספק ביחס למידת הפניות שלו למשימת הפיקוח ומידת מחויבותו לעניין (ע' 16, ש' 25-28). אדם נוסף שהוצע ועורר דווקא רושם שיוכל לשמש מפקח ראוי ומשמעותי אישר שהלכה למעשה אין באפשרותו לשמש מפקח לפרקי זמן משמעותיים ולכל היותר יוכל לקפוץ לביקור של שעתיים פה ושעתיים שם (ע' 22, ש' 25-31). התמונה הכוללת שעלתה מהמפקחים שהוצעו היא שאין מדובר במערך פיקוחי מאורגן, הדוק ומספק די הצורך. רחוק מכך. לא הוצג עוגן פיקוחי - דמות מרכזית שתשמש עמוד התווך של הפיקוח. המפקחים שהוצעו עוררו כאמור סימני שאלה.

הרושם שעלה הוא שהחלופה שהוצעה - על המפקחים בגדרה - אין בה די נוכח המסוכנות העולה בנסיבות העניין. כפי שהובא לעיל עסקינן במסוכנות משמעותית. זאת, כעולה מהמעשים המיוחסים למשיב 1 שהצטרף לאירוע רב

משתתפים, נהג ללא רישיון והצמיד עם רכבו את המתלונן לקיר סמוך, חבט בו בפלס עד שזה נשבר מעוצמת המכה, בהמשך הכה את המתלונן באמצעות מכשיר תקיפה דמוי גרזן, והכל בצוותא עם אחרים ובעת שאלה מכים במתלונן במקל, מוט ותוך ידיו סלעים לעברו. בנוסף כפי שעלה מהתסקיר שהוגש בעניינו של המשיב 2 הסכסוך עודנו פעיל וקיימת הסלמה בין הצדדים. עוד יש לזכור את עברו הפלילי של המשיב 1 הכולל הרשעה משנת 2015 בעבירות תקיפה בגין נידון לעונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות לתקופה של חודשיים (אף שחלף זמן ניכר מעת ביצוע העבירות ועד להרשעה, יש בכך כדי לספק תמיכה נוספת במידת מה בעניין המסוכנות).

סופו של יום המסקנה היא החלופה שהוצעה אינה הדוקה על מנת להקהות במידה מספקת את המסוכנות העולה.

המשיב 2

13. כאמור לעיל, בעניינו של המשיב 2 התקבל תסקיר מאת שירות המבחן. שירות המבחן עמד על תחושות הנקם העולות מהסכסוך המשפחתי. הוא התייחס לעברו הפלילי של המשיב 2 הכולל בין היתר הרשעה משלהי שנת 2018 בשתי עבירות של ניסיון להפרת הכרזת סגירת שטח, התחזות בדויה בפני רשות והתחזות כעובד ציבור. שירות המבחן התרשם מקושי בקבלת סמכות והעריך שרמת הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק דומה היא גבוהה באופן שמצריך חלופה הולמת ומרוחקת גיאוגרפית. שירות המבחן התרשם כי הוריה של אשת המשיב 2 מהווים דמויות משמעותיות עבורו ומבינים את הנדרש מהם. עם זאת מצא כי החלופה שהוצעה בבית הורי אשתו בסילואן לא תצמצם את הסיכון הגבוה הקיים לאור העובדה שהסכסוך עודנו פעיל וניכר כי קיימת הסלמה והחלופה שהוצעה אינה מספקת הרחקה גיאוגרפית משמעותית.

בדיון אתמול הוצעה חלופה אחרת בכפר אבו גוש. לדיון התייצבו שני מפקחים. חמו של המשיב 2 שהוצע כמפקח גם בחלופה הראשונה בבית בסילואן, ואדם נוסף. חמו של המשיב 2 השיב כי הוא עובד כקבלן גיזום וכריתת עצים (18, 8-7). לא הוברר כיצד יוכל להיות זמין ולשמש מפקח על המשיב 2 בדירה באבו גוש ולאורך זמן. ניכר כי תשובות מסוימות שהשיב בהקשר זה ניתנו כלאחר יד. ברי כי החלופה הנדונה כעת אינה דומה בהקשר זה לחלופה שנבחנה לכתחילה על ידי שירות המבחן. בעוד שהחלופה הראשונה - בבית החם עצמו - יצרה מסגרת שהקלה על החם והחמות להתמודד עם הפיקוח, החלופה הנדונה עתה מצריכה יציאה מהבית, על המחויבות, ההתארגנות, וההירתמות הכרוכים בכך. מהחקירה עלו סימני שאלה בהקשר זה. לצד החם הוצע מפקח נוסף. מדובר במי שצעיר מהמשיב בכשבע שנים, שלו הסתבכות קודמת עם החוק ושקמו ספקות ביחס ליכולתו לשמש מפקח אפקטיבי (ע' 19, ש' 26-27, ע' 21, ש' 7-6). בחקירתו אף ציין שהוא עובד בשעות העבודה הרגילות ועלה ספק אם הוא מבין באורח ממשי את הנדרש לצורך הפיקוח ובפרט לאורך זמן (ע' 20, ש' 2-3).

בסופו של יום לא שוכנעתי כי הונחה תשתית מספקת לכך שהחלופה שהוצעה יש בה כדי להוות מתווה פיקוח כולל ושלם שיוכל לצמצם במידה הדרושה את המסוכנות הנשקפת בנסיבות העניין מן המשיב 2. זאת, הן בשים לב למיחוס לו כמי שתקף את המתלונן פעם אחר פעם באמצעות מוט ובצוותא עם אחרים ונוכח התרשמות שירות המבחן כי הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק דומה היא גבוהה ובשים לב לכך שהסכסוך עודנו פעיל. עברו הפלילי של המשיב 2, בין

היתר בעבירות של התחזות, יכול להקרין על האפשרות ליתן בו אמון ולהדגיש את הצורך בחלופה הדוקה. במה שהוצע אין די.

המשיב 3

14. המשיב 3 הציעה חלופה בדירה אחרת בכפר אבו גוש. גם כאן המפקחים שהוצעו עוררו ספקות. אחד המפקחים השיב תשובות חלקיות ביחס לעברו הפלילי (ע' 23, ש' 27-29, לעומת, ע' 24, ש' 14-21). התברר שזה כולל הרשעה בעבירות תקיפה ובריחה ממשמורת חוקית (ע' 24, ש' 23-24). יש בכך כדי להשליך על האפשרות ליתן בו באמון במידה מספקת. לצד זאת קשה היה להתרשם אם קיימת היכרות ממשית ומשמעותית בינו לבין המשיב 3 (ע' 23, ש' 14, אף שבהמשך ניסה לתקן תשובתו) ועלו סימני שאלה ביחס לזמינותו למשימת הפיקוח נוכח עבודתו כמכונאי במהלך שעות היום ועד לאחר הצהריים (ע' 23, ש' 11-12). גם המפקח הנוסף שהוצע השיב שלא יהיה פנוי אלא לאחר שעות העבודה (ע' 25, ש' 1-2) וזאת בהתעלם מכך שמדובר באב לחמישה ילדים, עניין המשליך על מידת הפניות שלו (ע' 24, ש' 28-29).

הרושם שעלה הוא שמדובר בחלופה בלתי מספקת ובמארג פיקוח שהוא לכל היותר חסר וחלקי.

אף כאן, אין בחלופה שהוצעה - על המפקחים שהוצגו - כדי להקהות את המסוכנות המשמעותית הנשקפת מן המשיב 3. זאת בשים לב למעשים שיוחסו לו ובכללם תקיפת המתלונן במקל, בצוותא עם אחרים, קפיצות המשיב 3 על בטנו של המתלונן לאחר שזה איבד את הכרתו לזמן קצר, ותוך אמירות למתלונן שהוא עומד למות היום.

הערות משלימות

15. בדיון הדגישה המבקשת כי המשיבים 2 ו-3 שוהים בישראל שלא כדין. המבקשת טענה כי אישור חלופת מעצר בשטחי ישראל יהיה הלכה למעשה אישור להמשך שהייתם שלא כדין בישראל ושבנסיבות העניין אין הצדקה לכך. בפסיקה לא נשללה האפשרות להורות על שחרור מי ששוהה בישראל שלא כדין לחלופת מעצר בשטחי ישראל. עם זאת נקבע כי הדבר ייעשה אך במקרים חריגים ובין היתר כשקיימת מניעה ממשית להחזיר את הנאשם לאזור ובהתקיים חלופת מעצר ראויה המבטיחה פיקוח הדוק (למשל, בש"פ 6781/13 **קונדוס נ' מדינת ישראל** (4.11.2013); בש"פ 3797/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (11.6.2015); והשוו: בש"פ 648/00 **עבידו נ' מדינת ישראל** (10.2.2000); וכן הסקירה בבש"פ 10418/08 **טאלאלקה נ' מדינת ישראל** (15.12.2008)). בענייננו נטען כי מרכז חייהם של המשיבים 2-3 הוא בישראל ומזה שנים רבות. בכתב האישום עצמו צוין שהמשיבים כולם מתגוררים בשכונת בית צפפה (בס' 3 שם). בא כוח המבקשת אישר כי למשיבים 2-3 ניתנו בעבר היתרי שהייה בישראל, שהתחדשו מעת לעת, כפי הנראה מכוח הליכי איחוד משפחות עם בנות זוג שהן אזרחיות ישראל, אף שכיום אין בידיהם היתרים כאמור (ע' 17, ש' 26-28). המשיב 2 טען כי נולד בישראל וכי אשתו וילדיו הם אזרחים ישראלים (ע' 9, ש' 19-23, ע' 26, ש' 13-15). אפשר שבכך שונה עניינם מזה של שוהים בלתי חוקיים אחרים שנדונו בחלק מן המקרים בפסיקה. בנסיבות אלה ייתכן שלא היה בעניין זה לבדו כדי להצדיק את שלילת אפשרות

שחרורם לחלופה. מכל מקום, משהחלופות שהוצעו נמצאו בלתי מספקות, אין צורך להידרש לכך מעבר לאמור.

16. נתתי דעתי לכך שהימים אינם ימים רגילים. הוכרז מצב חירום. יש להביא בחשבון גם את חיוניות המעצר בשים לב לפגיעה בעצורים מקיום הדיון שלא בנוכחותם ונוכח הסיכון להידבקות בנגיף הקורונה. אלא שבנסיבות העניין, נוכח עוצמת המסוכנות המשמעותית שלא קיבלה מענה הולם בחלופות שהוצגו, לא מצאתי שיש באמור כדי לשנות.

התוצאה

17. נוכח כל האמור לעיל - מורה על מעצרם של המשיבים עד לתום ההליכים.

18. **המזכירות תמציא את העתק ההחלטה לצדדים (בהתאם לבקשתם והסכמתם, ע' 27, ש' 8-10) ותוודא בדחיפות קבלה באופן טלפוני.**

19. **המזכירות תמציא את העתק ההחלטה לשב"ס שיוודא מסירה לידי המשיבים ללא דיחוי.**

ניתנה היום, כ"ז אדר תש"פ, 23 מרץ 2020, בהעדר הצדדים.